

تجهیزات و لوازم پزشکی (تقسیم بندی لوازم پزشکی)

تجهیزات پزشکی به تجهیزاتی اطلاق میشود که در مراکز درمانی شامل خانه‌های بهداشت، درمانگاه‌های خصوصی و دولتی، کلینیک‌ها، بیمارستان‌های عمومی، تخصصی و فوق تخصصی و با هدف تشخیص و درمان بیماری‌ها و یا با اهداف آموزشی مورد استفاده قرار میگیرند. تجهیزات پزشکی را میتوان به دو دسته تجهیزات تهاجمی و غیرتهاجمی تقسیم نمود.

تجهیزات تهاجمی (Invasive device)

در این نوع تجهیزات نیاز است به منظور تشخیص یا درمان بیماری بخشی از دستگاه به داخل بدن وارد شود. مانند الکتروکوتر، فشار خون تهاجمی (IBP) دیالیز و...

تجهیزات غیرتهاجمی (Non invasive Device)

تجهیزاتی که برای کاربردهای تشخیص و درمان نیازی به وارد کردن بخشی از دستگاه به داخل بدن وجود ندارد. مانند پالس اکسی متر، الکتروکاردیوگراف، دستگاه نوار قلب EEG

تجهیزات پزشکی از منظری دیگر قابل تفکیک به دو گروه تجهیزات تشخیصی و درمانی هستند.

تجهیزات تشخیصی:

این تجهیزات در تشخیص بیماری ها به پزشک کمک میکنند. از جمله این تجهیزات میتوان به دستگاه های اسپرومتر، الکتروانسفالوگرام، تجهیزات فراصوتی (اولتراسونیک)، تجهیزات پرتوپزشکی، تجهیزات پزشکی هسته ای، شنوایی سنج (ادیومتر)، الکتروکاردیوگرام، سی تی اسکن، ثبت نوار عصب و عضله اشاره کرد.

تجهیزات درمانی:

تجهیزاتی که نقش درمانی داشته و در درمان بیماری ها به کار گرفته میشوند. مانند: الکتروکوتر، الکتروشوک، لیگاشور و ... در ادامه فهرست برخی از دستگاه ها و تجهیزات پزشکی مورد استفاده در بیمارستان ها بر حسب بخش های مختلف آورده شده است.

• تجهیزات معاینه عمومی:

تجهیزاتی که در معاینه عمومی بیماران مورد استفاده قرار میگیرند. این دستگاه ها شامل: فشارسنج جیوه‌ای، فشارسنج عقربه ای، فشارسنج دیجیتال، گوشی پزشکی، الرینگوسکوپ، افتالموسکوپ، اتوسکوپ، رتینوسکوپ، ترازو، چراغ قوه، آبسالنگ و دماسنج طبی هستند.

• تجهیزات عمومی بیمارستان:

این وسایل جزء تجهیزات پایه ای هر بیمارستان هستند و در بیشتر مراکز درمانی دیده شده و استفاده میشوند. مانند: الکتروکاردیوگراف، مانیتورینگ، الکتروشوک، ونتیلاتور، ماشین بیهوشی، پالس اکسی متر، پمپ سرنگ، پمپ سرم و ...

• تجهیزات بخش گوش و حلق و بینی :

این بخش شامل تجهیزاتی همچون اتوسکوپ، الرینگوسکوپ، استتوسکوپ، گوشی پزشکی و ... میباشد.

• تجهیزات بخش نوزادان و اطفال:

بخش اطفال شامل تجهیزات بخش های ویژه نوزادان (NICU) و ویژه اطفال (PICU) و همچنین بخش های عمومی نوزادان و اطفال می باشد. از جمله تجهیزات این بخش میتوان انکوباتور، فتوتراپی، ترازو، وارمر، ونتیالتور را نام برد.

• تجهیزات بخش مغز و اعصاب:

یکی از تجهیزات مهم و تخصصی این بخش دستگاه الکتروانسفالوگرم (EEG) می باشد که با هدف ثبت فعالیت های مغز مورد استفاده قرار میگیرد.

• تجهیزات بخش اورژانس:

از جمله تجهیزات مورد استفاده در این بخش میتوان تریالی اورژانس، الکتروشوک، پالس اکسیمتر، ونتیالتور پرتابل، ست معاینه عمومی، مانیتورینگ و تخت احیاء را نام برد.

• تجهیزات تصویربرداری:

بخش تصویربرداری از بخش های درآمدزای بیمارستان بوده و تجهیزات آن از جمله رادیولوژی، MRI، آنژیوگرافی، ماموگرافی، فلوروسکوپی و سی تی اسکن جزو وسایل سرمایه های و گرانبه های بیمارستانها محسوب میشوند.

• تجهیزات آزمایشگاهی:

بن ماری آزمایشگاهی، دستگاه آنالیزور، فلیم فوتومتر، الکترولیت آنالیزور، دستگاه سانتریفوژ، سل کانتر، دستگاه فتومتر (طیف سنج مواد تشکیل دهنده خون)، اتوانالیزور، کیت های آزمایشگاهی تشخیص طبی تجهیزاتی هستند که در آزمایشگاه مورد استفاده قرار میگیرند.

• تجهیزات بخش داخلی:

این بخش شامل تجهیزات بخش داخلی عمومی، بخش دیالیز، بخش عفونی، بخش قلب، بخش CCU و بخش ICU می باشد.

• تجهیزات اتاق عمل:

این بخش شامل دستگاه بیهوشی، چراغ سیالتیک، مانیتورینگ، گازهای بیهوشی، دستگاه ساکشن (مکش)، الکتروکوتر، گان جراحی و لباس اتاق عمل، شان ها، تورنیکه، کاپنوگراف ابزارهای جراحی و ... میباشد.

• تجهیزات دندانپزشکی:

از جمله تجهیزاتی که در یک مطب دندانپزشکی مورد استفاده قرار میگیرند میتوان به یونیت دندانپزشکی، آمالگاماتور، الیت کیور، کویترون، فورسپس اشاره نمود.

• تجهیزات مصرفی:

تجهیزات مصرفی که در بخش های مختلف مورد استفاده قرار می گیرند بسیار متنوع و گسترده می باشند، برخی از این گونه تجهیزات عبارتند از: نخ جراحی، کاغذهای مختلف، دستکش جراحی، کیسه ادرار، باند و گاز، سوزن های بیوپسی، باند گچی، فیلم رادیولوژی، سرنگ، داروی ظهور و ثبوت، فیلترهای مختلف آزمایشگاهی، ماسک های ضدگاز، مواد ضدعفونی کننده، کیت های تشخیص طبی، سوزن فیستوال، سوند فولی، سوزن بخیه، ست تزریق خون، الکترودهای آزمایشگاهی و ...

• وسایل زنان و زایمان:

به عنوان نمونه ای از تجهیزات تخصصی موجود در بخش زنان و زایمان میتوان فتال مانیتورینگ (جنینیاب) سونی کید و دستگاه سونوگرافی را نام برد.

منبع: برگرفته از کتاب تجهیزات عمومی بیمارستانی و کلینیک های پزشکی نوشته مسلم بگل

گردآوری: مهندس فاطمه وطن دوست

کارشناس تجهیزات و ملزومات پزشکی